Kerkenvisie Stein

Toelichting door Rick van Meel



RO groep
van waardevol
naar waardevast

Waarom een kerkenvisie

- Ca. 7.110 gebedshuizen in Nederland, maar **teruglopend kerkbezoek**
- Kerken worden daardoor **bedreigd met** achteruitlopende middelen voor **onderhoud** of zelfs **leegstand**
- Via het **ministerie van OCW** middelen beschikbaar gesteld via het **gemeentefonds** om kerkenvisie op te stellen
- In lang niet alle gemeenten is er behoefte aan een kerkenvisie. In sommige gemeenten zitten de kerken op zondag meer dan vol, andere gemeenten zetten andere instrumenten in om samen met eigenaren tot afspraken over de toekomst van de kerkgebouwen te komen. Een kerkenvisie is dan ook **geen verplichting**, maar een **vrijwillige keuze**.



Wat is een kerkenvisie?

- **Een kerkenvisie is een strategische visie op de toekomst van kerkgebouwen.**
- De gemeenschap is **verantwoordelijk** voor het **in religieus gebruik houden**, nadenken over **nevengebruik** of **herbestemmen** van het gebouw.
- Met een kerkenvisie wordt er **samen nagedacht** over een **duurzame toekomst**: **dialoog** tussen gemeente, gemeenschappen en omgeving eromheen.
- …zonder dat de gemeente **probleemeigenaar** wordt.



Wat is een kerkenvisie?

Wat
Een kerkenvisie is een strategische visie op gebedshuizen.

Wie
Het opstellen van een kerkenvisie gebeurt in dialoog tussen de burgerlijke gemeente, kerkeigenaren, inwoners en erfgoedorganisaties.

Hoe
Men gaat met elkaar in gesprek over de toekomst van alle gebedshuizen in de gemeente. Monumentaal en niet-monumentaal, nieuw en oud. Bij een kerkenvisie ligt het initiatief in principe bij de burgerlijke gemeente.

Nut
Het doel van een kerkenvisie is om voor (monumentale) gebedshuizen een duurzame toekomst te bevorderen. Maar de doelen en effecten liggen breder en verder.

Voordelen van een kerkenvisie

Voor de gemeente	Voor de kerken	Voor de burgers
Beter zicht op de gebouwen, religieuze organisaties & ontwikkelingen	Je leert elkaar beter kennen (kerken onderling & de gemeente)	Je staat minder voor verrassingen
Koppelen kerkgebouwen aan thema's/ doelen	Je krijgt weet van elkaars problemen en oplossingen	Inbreng kennis en ervaring
Ad-hoc problemen verminderen	Er is tijd voor ideeën, emoties en initiatieven	Betrokkenheid bij eigen leefomgeving

Kerkenvisie en de gemeente

Koppelingsmogelijkheden

- Kerkenvisie vanuit gemeente vaak opgepakt/geïnitieerd vanuit de afdeling Erfgoed.
- Kan door gemeente zelf worden uitgevoerd of (in combinatie met) externe organisatie.
- De gemeente faciliteert in dit geval de dialoog.
  Want *alleen gaat het sneller maar samen kom je verder.*
- Voor de gemeente blijkt een kerkenvisie vaak een omgevingsvisie in het klein te zijn en kan ook daadwerkelijk een bouwsteen hiervoor vormen.



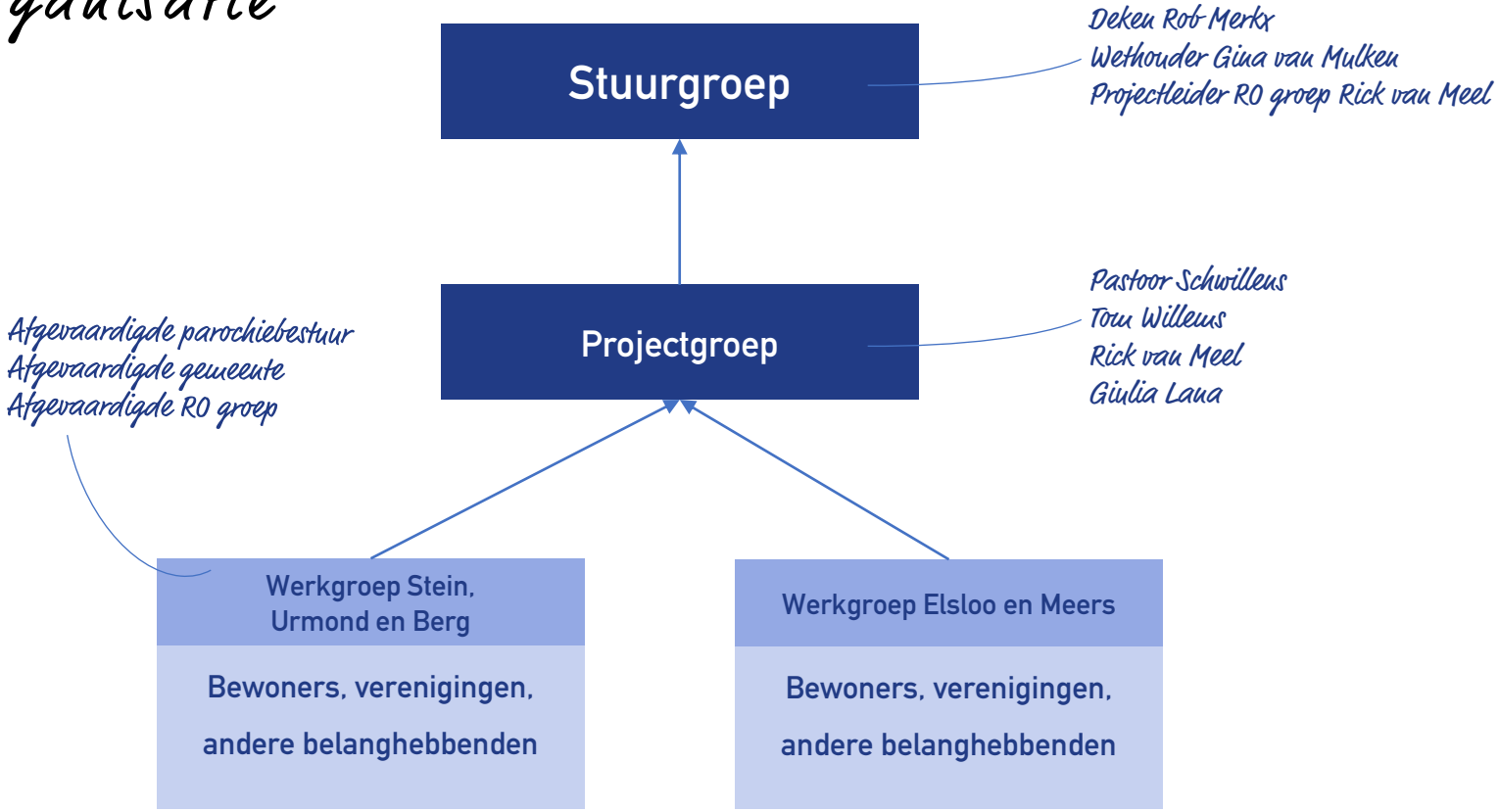
Kerkenvisie

Scope

Parochie St. Jozef	Meers
Parochie St. Augustinus (Augustinus)	Elsloo
Parochie St. Augustinus (Mariakerk)	Elsloo
Parochie H. Michaël	Berg a/d Maas
Parochie H. Martinus	Stein
Parochie OLV Hulp der Christenen	Nieuwdorp (Stein)
Parochie H. Martinus	Urmond
Kapel van het Bitter Lijden	Stein
Protestantse kerk	Urmond

De aanpak

Projectorgauisatie



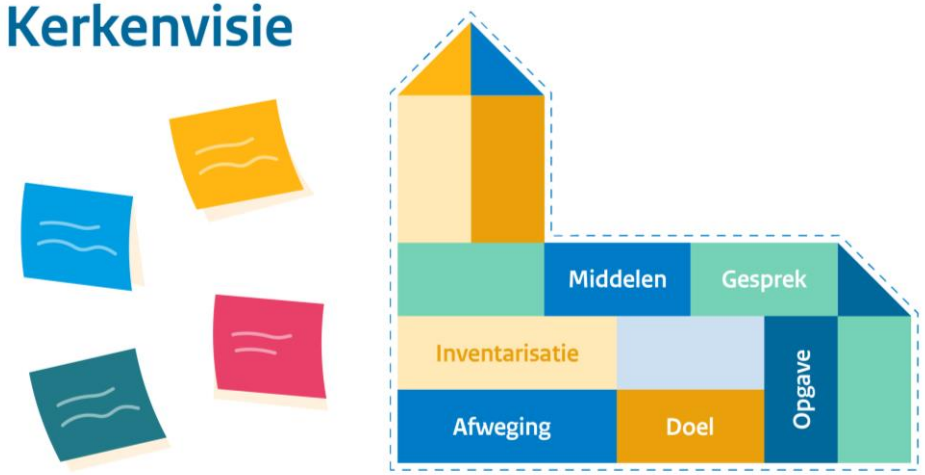
Expertgroep

RO groep ook betrokken bij het opstellen van enkele andere kerkenvisies. Binnen deze opgave(n) zijn wij momenteel in gesprek (met dekens en het bisdom) om de verschillende dekenaten met elkaar in contact te brengen en streven naar het opzetten van een bovengemeentelijke klankbordgroep waar dekenaten onderling in gesprek kunnen gaan met het delen van kennis & ervaringen omtrent de kerkenvisies.

RO groep
van waardevol
naar waardevast

De aanpak

Stappenplan



Stap 1 **Inventarisatie bestaande situatie**

Bezoek kerken, kennismaking kerkbesturen
Analyse financiële en parochiale gegevens
Demografische analyse

Stap 2 **Bepalen behoefte(n) per kerk middels omgevingsdialoog**

Individuele gesprekken
Participatiebijeenkomsten met de gemeenschap
Gezamenlijke visievorming per kerk

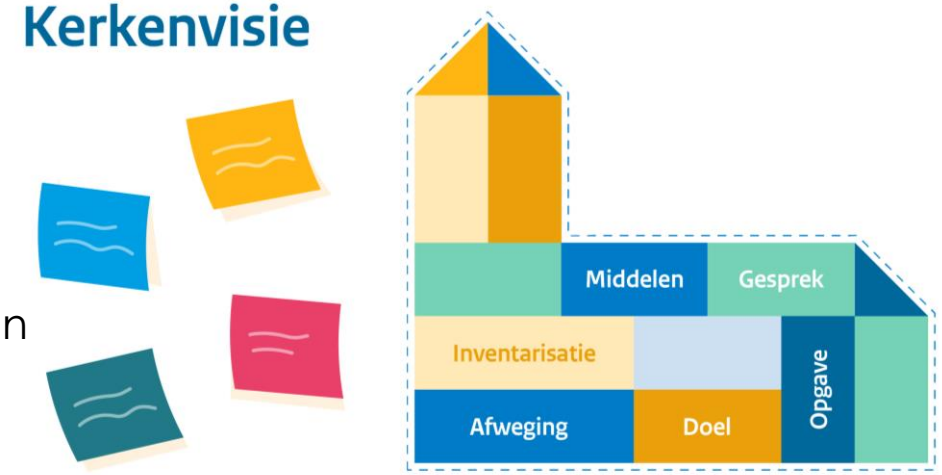
De aanpak

Stappenplan

Stap 3 Afwegingskader / scenario's opstellen
Haalbaarheid van mogelijke scenario's toetsen
Mogelijke toekomstscenario's uitwerken

Stap 4 Integraal advies toekomstbestendig kerkenbestand
Integrale rapportage met gedragen visie en opties per kerkgebouw

Stap 5 [optioneel] van visie naar uitvoering



RO groep
van waardevol
naar waardevast

Doorkijk processtappen

Planning

Stap	Acties	April 2021	Mei 2021	Juni 2021	Juli 2021	Augustus 2021	September 2021	Oktober 2021	November 2021	December 2021	Januari 2022	Februari 2022	Maart 2022	April 2022	Mei 2022	Juni 2022	Juli 2022	Augustus 2022	September 2022	Oktober 2022
1. Inventarisatie	Startbijeenkomst																			
	Opstellen startnotitie																			
	Ronde langs de velden (afzonderlijke gesprekken)	■	■																	
	Inventarisatie en analyse (beschikbare bronnen)	■	■																	
	Opstellen financieel dashboard	■	■	■	■		■	■												
	Uitwerken informatie in informatiefundament	■	■	■	■		■	■												
2. Bepalen behoefte(n) per kerk	Afzonderlijke gesprekken met kerkeigenaren								■	■	■	■								
	Opstellen inspratiematrix m.b.t. best-practices doorbestemmingsopties									■	■	■								
	Verdiepingssessies (enkele kerkgebouwen hoogste urgenties)											■								
	Participatiebijeenkomsten met belanghebbenden & omwonenden											■	■	■						
	Behoefte & visie per kerkgebouw uitwerken											■	■	■						
3. Afwegingskader / scenario's	Opstellen & Vaststellen Criteria toekomstbestendig kerkgebouw(en)													■	■					
	(optioneel) aanvullende consultatie kerkeigenaren & belanghebbenden													■	■					
	Uitwerken scenario's en terugkoppelen aan kerkeigenaren														■	■				
	Uitwerken strategische analyse toekomstbestendig kerkenbestand														■	■				
4. Integraal advies	Uitwerken integrale kerkenvisie (integraal & per kerk)															■				
	Uitwerken uitvoeringsagenda en advies vervolgstappen															■	■			
	Uitwerken integraal advies (rapportage)																■			
	Presenteren raadsinformatieavond																■		■	■
	Presentatie college van B & W																		■	■

RO groep
van waardevol
naar waardevast

Conclusie

- De kerkenvisie is een **open proces**, waarin de gemeente de **dialoog** tussen betrokken partijen **faciliteert**
- De **kerkenvisie** kan als **input** voor verschillende **beleidsterreinen** dienen
- Op dit moment is de **inventarisatiefase** afgerond
- De volgende stap zijn de **individuele gesprekken** met de kerkeigenaren en vervolgens het starten van de **omgevingsdialogen**
- **Indien u bekend bent met zaken, situaties, ontwikkelingen of personen die relevant kunnen zijn voor het proces, horen wij dat graag**

Vragen

opmerkingen

suggesties

RO groep
van waardevol
naar waardevast